

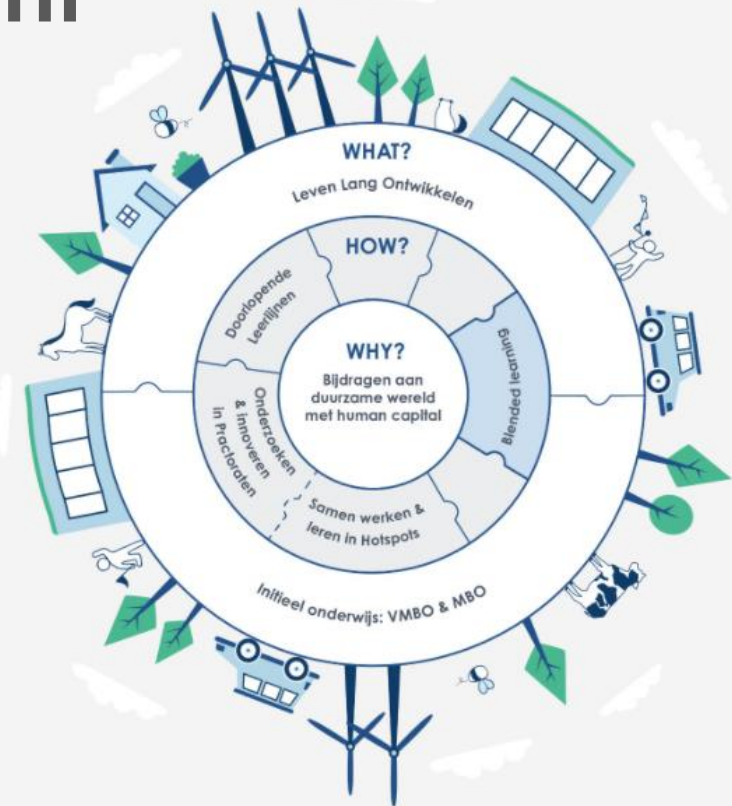
Blue Green Cities & Environment

Blended Learning

Over het onderwijsconcept *Blended Learning*, de verschillende toepassingen, wat het betekent voor het onderwijs en voor BGC&E

Fusie BGC&E, cluster onderwijs, thema *Blended Learning*

20201217 v2.0

OPGAVE

Blended Learning

BGC&E belooft elke leerling/student optimaal te begeleiden in het ontwikkelen van zijn/haar talenten. Dat realiseren we door toekomstgericht onderwijs dat voortdurend wordt aangepast op ontwikkelingen in de buitenwereld. Om deze belofte te realiseren, is het onderwijsconcept Blended Learning een passende aanpak. In welke vorm dit concept toegepast kan worden en wat dit betekent dit voor BGC&E ten aanzien van onderwijs, organisatie systemen wordt in dit document beschreven. De definitie, uitgangspunten en de betekenis hiervan voor BCG&E wordt in kaart gebracht. Advies wordt gegeven.

“

”

Managementsamenvatting Blended learning

01

Ambitie BGC&E & opgave

- BGC&E belooft elke leerling/student optimaal te begeleiden in het ontwikkelen van zijn/haar talenten.
- Dat realiseren we door toekomstgericht onderwijs dat voortdurend wordt aangepast op ontwikkelingen in de buitenwereld en optimale begeleiding in talentontwikkeling van elke leerling, student en cursist
- Om deze belofte te realiseren, is het onderwijsconcept Blended Learning een passende, toekomstgerichte aanpak.

02

Bouwstenen concept

- Maatwerk en servicegericht met de juiste tools
- Zien en begeleiden en coachen van talenten en persoonlijke ontwikkeling.
- eigen leerdoelen formuleren en van daaruit ontwikkel je je verder: regie over eigen leerproces
- We leren van elkaar. We organiseren dit online en live en zowel op de vestiging als bij bedrijven als over verschillende vestigingen en bedrijven heen
- Leeruitkomst is het startpunt
- de manier waarop je de leerroute aflegt kan variëren.

03

Blended learning

- Blended learning is een onderwijskundig concept waarbij in de didactische uitwerking een mix van online en offline onderwijs wordt gecombineerd waarbij on- en offline elkaar complementeren en het leren versterken.
- Er wordt bij het samenstellen van het blended programma rekening gehouden met de leerinhoud, leerprocessen en leeromgeving en de didactische aanpak die het beste past bij de doelgroep eveneens als competenties docent en financiën.
- Afhankelijke hiervan zijn didactische keuzes te maken binnen het blended learning concept

04

Complexiteit en gevolgen

- Het vormgeven van een blended leeraanpak is een complexe aangelegenheid waarbij adequate leeromgevingen op basis van de best fit voor het leerproces wordt ingericht.
- De stap naar 'blended learning' is meer dan online leren toevoegen als een extra tool voor de docent.
- Het impliceert een herontwerp van zowel de leerpraktijk als de leeromgeving en het vraagt specifieke competenties om dit soort leerprocessen adequaat te begeleiden

05

Advies

- Instelling: besluiten blended learning als concept in te zetten. Faciliteren training teams op blended learning
- Regio: samenwerking partners in de regio voor vormgeven en uitvoeren blended learning
- Locatie: faciliteren blended learning door docententeams op locatie
- Domein: ontwikkelen en uitvoeren blended onderwijs op opleidingsniveau, in harmonisatie over locaties heen, binnen de context van de Hotspot

Inhoudsopgave

BGC&E belooft elke leerling/student optimaal te begeleiden in het ontwikkelen van zijn/haar talenten. Dat realiseren we door toekomstgericht onderwijs dat voortdurend wordt aangepast op ontwikkelingen in de buitenwereld. Om deze belofte te realiseren, is het onderwijsconcept Blended Learning een passende, toekomstgerichte aanpak. In dit document wordt in hoofdstuk 1 de ambitie neergezet en vertaald naar de betekenis van onderwijskundige uitgangspunten en het concept blended learning in hoofdstuk 2. De vormen van blended learning worden uitgewerkt in hoofdstuk 3. De gevolgen voor de onderwijsinstelling zijn beschreven in hoofdstuk 4 en de scenario's en advies voor de instelling in hoofdstuk 5.

Aandachtspunt: blended learning betreft vmbo, mbo en LLO en dus ook leerlingen, studenten en cursisten. Daar waar student staat beschreven, kan ook cursist en leerling worden gelezen muv slide 20 waar specifiek de duiding voor vmbo, mbo en LLO wordt aangegeven.

01 BGC&E ambitie

Beschrijving van de ambitie van BGC&E en de vertaling naar de missie, visie en kernwaarden van de nieuwe organisatie.

02 Betekenis Blended Learning

Wat houdt Blended Learning in? En wat betekent de ambitie van BGC&E voor Blended Learning? In dit deel van de presentatie wordt dat toegelicht.

03 Vormen en toepassing Blended Learning

Er zijn verschillende vormen van Blended Learning en verschillende toepassingen. De diverse varianten worden hier beschreven.

04 Gevolgen voor onderwijs

Wat betekent de keuze voor het onderwijsconcept 'Blended Learning' voor BGC&E ten aanzien van onderwijs, organisatie en systemen?

05 Advies

Op basis van de ambitie, de contouren van de nieuwe organisatie en de uitgangspunten van blended learning, wordt advies gegeven

01 Missie, visie en propositie BGC&E

BGC&E ambitie

Een actieve bijdrage leveren aan een duurzame wereld door in te zetten op goed onderwijs als erkend kwaliteitsinstituut.

Missie&Visie

De missie van BGC&E, visie en leidende principes zijn leidend voor de manier waarop wij onderwijs willen geven.

Missie:

- Werken aan een gezonde en leefbare toekomst door uit te blinken in blauw-groen onderwijs.

Visie:

- Echt van betekenis zijn voor leerlingen / studenten / cursisten, voor medewerkers en voor de regio met duurzame ontwikkeling als fundament.

Kernwaarden:

- Duurzaam, Innovatief, Betrokken, Ondernemend

Propositie student

- Wij leiden jongeren en volwassenen op voor de arbeidsmarkt en maatschappij, van nu én van de toekomst binnen het blauw-groene domein.
- Wij bieden een kleinschalige leeromgeving die optimaal is ingericht voor individuele talentontwikkeling en praktijkgericht leren.
- Wij bieden innovatief onderwijs gericht op samenwerken en duurzame ontwikkeling.
- Wij bieden onderwijs in samenwerking met de regio: bedrijfsleven, brancheorganisaties, overheden en maatschappelijke partners

Effect

- Versterking onderwijskwaliteit en daarmee versterken van talentontwikkeling in vmbo, beroepsvorming in mbo en leven lang ontwikkelen voor professionals.
- Optimale begeleiding in talentontwikkeling van elke leerling, student en cursist
- Erkend als kwaliteitsinstituut
- "Education as a Service" is binnen de gehele organisatie uitgevoerd.
- Financieel gezond om kleine goede opleidingen en locaties in stand te houden

Bouwstenen vanuit de ambitie & visie

Ontwikkelingen in de maatschappij en arbeidsmarkt maken dat de overheid stuurt op maatwerk en flexibilisering van het onderwijs. Dat komt ook duidelijk terug op de visie op onderwijs van BGC&E. Welke bouwstenen uit de nieuwe koers van de organisatie en visie op onderwijs vormen de basis voor blended learning?

Rol docent

De rol van de docent, mentor e/o coach is om je zo goed mogelijk te begeleiden in je eigen leertraject

Talentbegeleiding

De student is ons vertrekpunt. We zien je talenten en bieden je begeleiding en coaching op jouw talent en je persoonlijke ontwikkeling. Wij faciliteren als groen-blaauwe onderwijsinstelling jouw leerproces om je te laten groeien.

Didactiek - pedagogiek

Wij hebben ons pedagogisch-, didactisch handelen zo ingericht om je persoonlijk te kunnen ontwikkelen.

Eigen leerdoelen

Om je echt te laten ontwikkelen laten we je eigen leerdoelen formuleren en van daaruit ontwikkel je je verder. Je bent daarmee eigenaar over je eigen ontwikkeling en leerproces, wat je prestaties aanzienlijk verbetert

Live en online leren

On- en offline leren Leren vindt plaats in een sociaal interactieve context. We leren van elkaar. We organiseren dit online en offline en zowel op de vestiging als bij bedrijven als over verschillende vestigingen en bedrijven heen

Leeruitkomst

De leeruitkomst is het startpunt in plaats van een methode of product

Flexibel en maatwerk

Wij zorgen dat je leerroute zichtbaar is, waarbij de manier waarop je de leerroute aflegt kan variëren. De route is tijd- en plaats onafhankelijk.

Maatwerk en tools

We bieden dus maatwerk. Dat doen we met de juiste tools om je te stimuleren om steeds meer zelfstandige (duurzame) keuzes te maken.

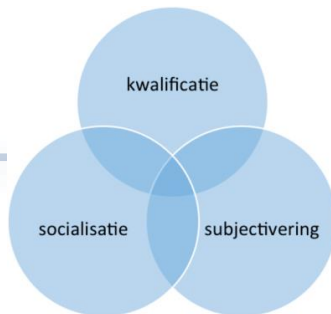

03

Vormen en toepassing Blended Learning

Waarvoor dient onderwijs

Gert Biesta (2012) stelt dat onderwijsprocessen en -activiteiten doorgaans in drie verschillende gebieden functioneren en daarom drie verschillende doelen hebben. Hij formuleert deze als: kwalificatie, socialisatie en subjectivering (persoonsvorming). In sommige gevallen is het mogelijk om het onderwijs slechts te richten op één van de drie dimensies, maar er is in feite altijd sprake van een 'mix' van de drie doelen. Het huidige onderwijs richt zich vooral op de kwalificatie-functie van onderwijs. Last (2020) pleit er voor om zich ook te richten op de andere twee doelen.

Studentgericht onderwijs

De laatste jaren zien we een enorme shift van docent-gecentreerd lesgeven naar studentgericht onderwijs. Studentgericht onderwijs heeft als doel om een student meer controle, eigenaarschap en verantwoordelijkheid te geven over het eigen leerproces. Hierdoor wordt onderwijs betekenisvoller, relevanter en effectiever.

Het is belangrijk om bij het uitwerken van didactische scenario's niet alleen na te denken over het herontwerp van de formele onderwijsactiviteiten, maar ook over het faciliteren van de meer sociale, informele activiteiten, waarin groepsvorming en studentbinding plaats kan vinden (de socialisatie functie van onderwijs). Sterker nog, deze activiteiten zijn nu wellicht nog belangrijker geworden, gezien studenten vanuit huis onderwijs volgen en elkaar dus niet meer "zomaar" tegenkomen.

Community of learners

Binnen studentgericht onderwijs zijn, naast andere vormen van lesgeven, zogenaamde communities of learners (hierna: CoL) van belang. Een CoL is een groep mensen die gezamenlijk werken aan het oplossen van een gemeenschappelijke onderzoeksvraag of een gemeenschappelijk probleem. Bransford, Brown & Cocking (1999) stellen dat de mate waarin de omgeving van een CoL groepsgericht is van groot belang is voor het collaboratieve leereffect, en dat de cultuur in een groep daarbij een belangrijke rol speelt. Deze cultuur wordt direct beïnvloed door de omgeving, oftewel in ons geval de virtuele en fysieke community.

fysiek onderwijs

fysiek, ofwel traditioneel, onderwijs kan worden ingezet binnen het onderwijsconcept 'blended learning'. Om een concreet beeld te schetsen van onderwijsvormen die passen bij het onderwijsconcept 'blended learning', volgen eerst uiteenzettingen van deze onderwijsvormen.

Definitie fysiek onderwijs

- Fysiek onderwijs is een vaak voorkomende manier van lesgeven, waarbij een leraar of docent een groep Studenten/leerling/cursisten uitleg en instructie geeft.
- Vaak is dit in een (klas)lokaal
- Studenten gaan vervolgens zelfstandig de leerstof verwerken middels gegeven opdrachten of zelfstudie.

Kenmerken

- De docent presenteert de lesstof aan de studenten.
- De studenten ontvangen als groep informatie; er wordt in de basis niet op individueel niveau informatie, instructie of uitleg gegeven.
- De docent stelt de leerdoelen vast en kiest de leermiddelen. Ook ligt de keuze voor de werkvorm, de begeleiding en het geven van feedback bij de docent.

Voordelen fysiek onderwijs

- De interactie tussen de studenten en docenten zorgen voor betere prestaties door de studenten.
- Studenten/leerlingen/cursisten kunnen onderling ervaringen uitwisselen en zo tot nieuwe inzichten komen.
- Prikkel kunnen door docenten beter gecontroleerd worden door fysieke aanwezigheid.
- Socialisatie vindt fysiek makkelijker plaats

Rol van de docent

- Fysiek onderwijs vraagt om een traditionele rol van de docent; de docent bereidt instructies en uitleg voor en presenteert dit aan een groep als geheel.
- De docent zal moeten werken met verschillende werkvormen voor de groep om in te spelen op ieders behoeften, maar blijft hierin aan iedere student in de kern dezelfde informatie presenteren.

fysiek onderwijs en Blended Learning

- Fysiek onderwijs kent een plek binnen blended learning door gecombineerd te worden met andere vormen van onderwijs, als online - en hybride onderwijs.
- Fysiek onderwijs wordt in blended learning op verschillende wijzen toegepast (zie slide 13, Lesvormen in het klaslokaal).

Nadelen fysiek onderwijs

- Fysiek onderwijs kan in het algemeen minder snel meebewegen met nieuwe ontwikkelingen
- Er is vaker een standaard programma voor de groep waardoor er minder keuzevrijheid is voor de studenten tav leerinhoud en werkvorm.
- Docenten hebben minder mogelijkheden om gedifferentieerd les te geven
- Niet alle leerstijlen worden volledig voorzien in deze opzet

Online onderwijs

Ook online onderwijs is kan een passende onderwijsvorm zijn binnen het onderwijsconcept 'blended learning'. Om een concreet beeld te schetsen van onderwijsvormen die passen bij het onderwijsconcept 'blended learning', volgt hier een uitleg van online onderwijs.

Definitie online onderwijs

- Online onderwijs is onderwijs waarbij de leermaterialen, tools en diensten volledig via het internet beschikbaar zijn en online begeleiding plaatsvindt.
- De kern van onderwijs bestaat uit het activeren en begeleiden van studenten, hen aanzetten tot samenwerking, toetsen (formatief) en feedback geven: online, op afstand
- Onderwijs waarbij de leermaterialen, tools en diensten voor ten minste 80% via het internet beschikbaar zijn

Rol van de docent

- Online onderwijs vraagt de docent om voldoende vaardig te zijn (digitale vaardigheden)
- De docent moet goed bereikbaar zijn.
- De lessen dienen verder vooruit te worden georganiseerd; het vraagt een gedegen voorbereiding.

Vormen van online onderwijs

- Ingeblikt online onderwijs is onderwijs dat op voorhand is klaargezet en helemaal is uitontwikkeld (filmpjes en kennisclips, zelftoetsen en opdrachten) door docent/derde
- Asynchroon online onderwijs: online onderwijs waarbij er niet-gelijktijdige persoonlijke interactie is tussen docent en student (bijv. e-mail).
- Synchron online onderwijs: online onderwijs waarbij er op hetzelfde tijdstip interactie is tussen docent en student.

Ervaring van de student

Vaardigheden van een online student:

- Volharding
- Time management en structuur
- Goede communicatievaardigheden
- Digitale vaardigheden
- Lees- en schrijfvaardigheid
- Intrinsieke motivatie

Voorbeelden e-learning

1. eLearning by distributing. Leerinhouden zijn gedigitaliseerd en worden verspreid met behulp van media. Leren van informatie
2. eLearning by interacting. Alle leerinhouden zijn specifiek ontwikkeld en didactisch uitgewerkt. Leren van feedback.
3. eLearning by collaborating. Samenwerkend leren en kennis construeren op basis van uitwisseling en discussie. Leren van verschillende perspectieven

Belangrijkste voor- & nadelen

Voordelen:

- Grote groepen studenten ineens bereiken,
- Actueel, visueel stimulerende materialen voor iedereen beschikbaar

Nadelen:

- Mist de sociale interactie, gevoel bij leren
- Specifieke systemen & materialen voor online onderwijs zijn nodig

02 Simultaan onderwijs

Betekenis Blended Learning

De afgelopen maanden is menig onderwijsinstelling overgegaan op het verzorgen van onderwijs waarbij de helft van de leerlingen online participeert, terwijl de andere helft zich fysiek in de klas bevindt en les krijgt. Bij deze situatie heb je te maken met een ingewikkelde manier van lesgeven die een goede voorbereiding noodzakelijk maakt. Simultaan onderwijs kan ingezet worden indien de situatie dit noodzakelijk maakt (bv met Corona of een langdurig zieke student).

Definitie simultaan onderwijs

- Gelijktijdig fysiek en afstandsonderwijs, waarbij een deel van de klas aanwezig is in het fysieke lokaal en een deel van de klas de les vanuit huis volgt.
- Ook wel om-en-om onderwijs of roulatielessen genoemd. -

Vormen van simultaan onderwijs

- De docent staat voor de klas en geeft theorie of praktijkles
- De helft van de leerlingen / studenten is aanwezig in het klaslokaal, de andere helft van de studenten is digitaal aanwezig, op afstand
- Afhankelijk van de leerdoelen van de les, kiest de docent binnen de kaders van simultaan onderwijs passende didactische werkvormen

Overwegingen

- Simultaan onderwijs is geen onderwijskundig model: het is een oplossing voor een probleem (langdurig zieke leerling, meerdere groepen mensen les geven op verschillende plekken) dat nu wordt ingezet vanwege Corona. Het geeft geen kwalitatieve waarde aan de les, wordt met name als complex ervaren.
- Advies is om simultaan onderwijs niet in te zetten als dit niet nodig is.

Rol van de docent

- Goed kunnen wisselen tussen aandacht studenten in de klas en studenten thuis, gedifferentieerd les geven
- Passende werkvormen kiezen
- De lessen dienen verder vooruit te worden georganiseerd; het vraagt een gedegen voorbereiding.

Ervaring van de student

- Verdeelde aandacht
- Lastig om zowel het digitale deel als fysieke deel in de klas te volgen en aandacht er bij te houden
- Geen directe toegevoegde waarde voor leren, eerder beperkend
- Zieke of afwezige leerling/student kan wel deelnemen

Voor- & nadelen

Voordelen:

- Langdurige zieke kinderen kunnen klassikaal les volgen

Nadelen:

- Bij deze situatie heb je te maken met een ingewikkelde manier van lesgeven
- goede voorbereiding en didactische vaardigheden zijn noodzakelijk
- Complex, voegt geen kwalitatieve waarde toe aan les

Hybride onderwijs

Hybride onderwijs is een term die vaak wordt verward met de term 'blended learning'. Beide termen kennen overeenkomsten, maar er zijn wel degelijk verschillen. Om deze begrippen van elkaar te onderscheiden en beiden te kunnen verhelderen, volgt een uiteenzetting van 'hybride onderwijs'.

Definitie hybride onderwijs

- Hybride onderwijs combineert het schoolse leren en het leren in de beroepspraktijk.
- Hybride onderwijs combineert de sterke kanten van twee traditionele leeromgevingen, de school en de beroepspraktijk, tot een nieuwe, productieve leeromgeving.
- Een hybride leeromgeving brengt de school en beroepspraktijk fysiek bij elkaar.

Kenmerken

- Beroepspraktijk vormt de ruggengraat van het onderwijs.
- Kritisch reflecteren op praktijksituaties.
- Expliciet maken van kennis die wordt ontwikkeld tijdens de uitvoering van werkzaamheden.
- Verwerven van kennis en vaardigheden, zoals in het reguliere onderwijs.
- Oefensituaties, gestructureerde opdrachten en simulaties.
- Adaptief en maatwerkgericht.

Overeenkomsten met blended learning

- De basis van beide concepten is gevormd door de beroepspraktijk.
- Beide concepten kennen het element participatie in de beroepspraktijk.
- Coachende rol van de docent.

De rol van de docent

- De hybride docent is een expert uit het werkveld, wie kennis deelt met de student(en) in de rol van docent.
- De hybride docent heeft een gecombineerde rol van vakinhoudelijk expert (bedrijfsleven) en de rollen die een docent vervult

Ervaring van de student

- Samenhang tussen de werkplek en het leren is helder.

Verschillen met blended learning

- Blended learning vraagt om een bepaalde mate van zelfstandigheid en proactiviteit van de student.
- Inzet van educatieve technologie is een belangrijk element van blended learning.

02 Duiding

Betekenis Blended Learning

Elearning

E-learning: Vorm van leren waarbij technologie aan te pas komt. E-learning is online onderwijs, maar niet alle E-learning is online onderwijs. VR in het klaslokaal is ook een vorm van e-learning maar is niet online. De plek waar het leren plaatsvindt hangt dus samen met de term

Adaptief onderwijs

Adaptief onderwijs gaat uit van het ideaal dat het onderwijs optimaal op de individuele behoefte van de student afgestemd wordt. Dit door zo goed mogelijk in te spelen op de drie psychologische basisbehoeften van de student - relatie, competentie, autonomie - en door de leerhouding en taakbeleving van de individuele student centraal te stellen. Voor adaptief oefenen en adaptieve (oefen)toetsen kunnen webtools worden ingezet, waarin de vraagstelling telkens wordt aangepast afhankelijk van de antwoorden op voorgaande vragen.

Afstandsonderwijs

Ook wel: les op afstand, onderwijs op afstand. Onderwijs waarbij docent en studenten niet in dezelfde ruimte aanwezig zijn en de leermaterialen, tools en diensten via het internet of per post worden aangeboden. Sinds de coronacrisis wordt de term vooral gebruikt in de context van lessen die via internet worden gegeven en gevolgd.

Elektronische leeromgeving (ELO)

de technische voorzieningen (hardware, software en telecommunicatie-infrastructuur) die de interactie faciliteert tussen:

1. het proces van leren
2. de communicatie die nodig is voor dat leren
3. de organisatie van het leren (Droste 2003)

Flex learning

Een vorm van blended leren waarbij de studenten de vrijheid krijgen om te kiezen aan welke bijeenkomsten of online leeractiviteiten ze willen deelnemen. Dit vereist aan de kant van de studenten een groot vermogen tot zelfregulatie, ze moeten ook goed kunnen inschatten voor welke lesinhouden ze wel of niet instructie en oefening nodig hebben. Voor de docenten betekent dit dat zij adaptief onderwijs organiseren.

Blended learning

Het vormgeven van een blended leeraanpak is een complexe aangelegenheid waarbij adequate leeromgevingen op basis van de best fit voor het leerproces wordt ingericht. De stap naar 'blended learning' is meer dan online leren toevoegen als een extra tool voor de docent. Het impliceert een herontwerp van zowel de leerpraktijk als de leeromgeving en het vraagt specifieke competenties om dit soort leerprocessen adequaat te begeleiden. Blended leren kan zowel volledig op school plaatsvinden, of thuis en op school. Dit is afhankelijk van de het onderwijsmodel.

Definitie blended learning

- Blended learning is een onderwijskundig concept waarbij in de didactische uitwerking een mix van online en offline onderwijs wordt gecombineerd waarbij on- en offline elkaar complementeren en het leren versterken.
- Er wordt bij het samenstellen van het blended programma rekening gehouden met de leerinhoud, leerprocessen en leeromgeving en de didactische aanpak die het beste past bij de doelgroep.

Kenmerken

- Combinatie van online en offline leren, zorgvuldig samengesteld op basis van type leerdoel, leeromgeving, gebruikte media en middelen
- Van leerdoel (uitkomst), naar programma, naar keuze voor didactische uitwerking
- Mix van zelfstandig, interactief en co-creatie.
- keuze van een bepaalde strategie, middel, medium of inrichting van de leeromgeving op basis van leeruitkomst

Eigen interpretatie & kracht

- Er bestaat een hoeveelheid aan definities van blended learning. Overeenkomstig een diversiteit aan uitwerkingen van blended learning in het onderwijs. Belangrijk eigen lading te geven aan het woord en hier naar te handelen
- Gebruik blended learning als een aanpak waarbij binnen een module of onderwijsprogramma, passend bij de leerdoelen, een mix van leerstijlen en – strategieën aan bod komt waardoor op verschillende manieren geleerd kan worden

De rol van de docent

- Begeleiden van het leerproces van de student (vs alleen vakinhoudelijke kennisoverdracht):
- Een meer coachende rol en samen met de studenten onderzoeken waar de leerbehoeften liggen
- Minder routinematig lesgeven, meer maatwerk, verdiepend.
- Combineren van de diverse didactische aanpak obv leerdoel. Techniek als ondersteuning inzetten
- Begeleiden in skills, 21 eeuwse vaardigheden

Ervaring van de student

- Meer eigen verantwoordelijkheid en keuzevrijheid: ruimte om te kiezen hoe, wat, waar en wanneer (verplichte kennis) bestuderen. Meer autonomie en zelfsturing.
- In het fysieke klaslokaal (theorie/praktijk) veelal discussies, verdieping, groepsopdrachten, vragen en vaardigheden.
- Online voor kennis, toetsen, verbreden
- Meer gebruikmaken van verschillende media en experts
- Combineren non, in & formeel leren, tijd&plek onafhankelijk

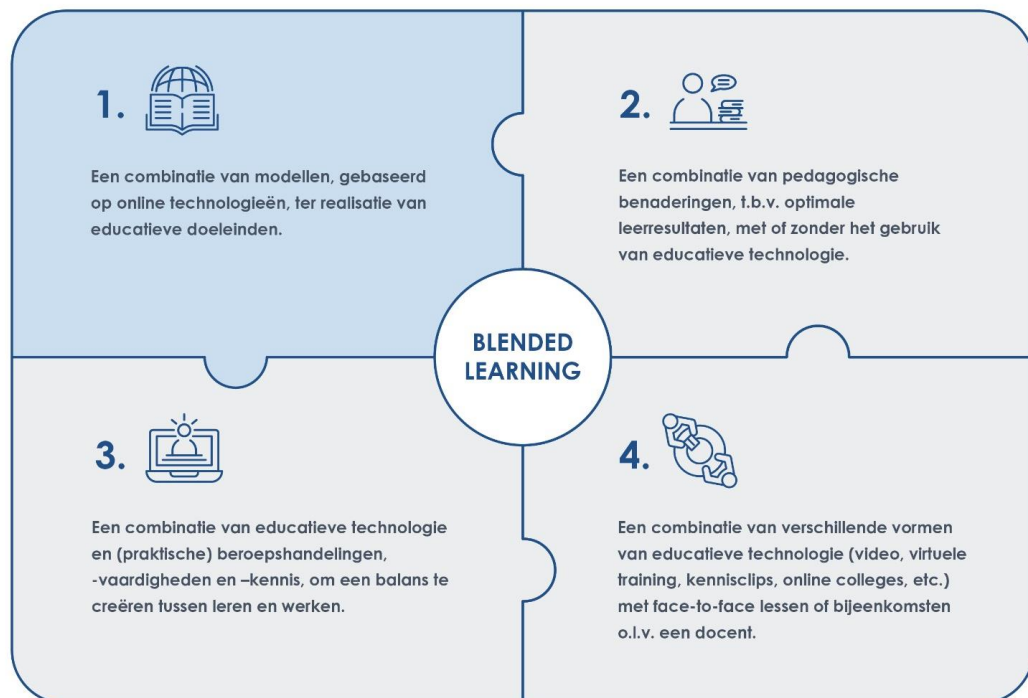
Complexiteit

- Blended learning vraagt om een bepaalde mate van zelfstandigheid en proactiviteit van de student.
- Inzet van educatieve technologie is een belangrijk element van blended learning.

Blended Learning

Betekenis Blended Learning

De bouwstenen voortkomend uit de strategie en visie van BGC&E, laat zien dat er veel elementen die nagestreefd worden passen binnen blended learning. Denk aan interactie, tijd plaats onafhankelijk (bedrijf, school) , maatwerk (qua inhoud en persoonlijk), learning analytics (voortgang inzichtelijk), focus op leeruitkomst, zelf regie student

Duiding blended learning

Blended Learning kent een vierledige definitie:

1. Blended learning is een combinatie van modellen, gebaseerd op online technologieën, ter realisatie van educatieve doeleinden.
2. Blended learning is een combinatie van pedagogische benaderingen, t.b.v. optimale leerresultaten, met of zonder het gebruik van educatieve technologie.
3. Blended learning is een combinatie van verschillende vormen van educatieve technologie (video, virtuele training, kennisclips, online colleges, etc.) met face-to-face lessen of bijeenkomsten o.l.v. een docent.
4. Blended learning is een combinatie van educatieve technologie en (praktische) beroepshandelingen, -vaardigheden en -kennis, om een balans te creëren tussen leren en werken.

De meest voorkomende definitie, en daarbij de definitie die binnen BGC&E gehanteerd zal worden, is de laatstgenoemde.

Definitie blended learning

'Blended learning is een onderwijskundig concept waarbij in de didactische uitwerking een mix van online en offline onderwijs wordt gecombineerd waarbij on- en offline elkaar complementeren en het leren versterken. Er wordt bij het samenstellen van het blended programma rekening gehouden met de leerinhoud, leerprocessen en leeromgeving en de didactische aanpak die het beste past bij de doelgroep'

Vormgeving leren en onderwijsconcept

Betekenis Blended Learning

Gedachtegoed

- Wanneer het leren wordt vormgegeven vanuit het onderwijsconcept Blended Learning, staat het beroepsprofiel en onderliggende beroepstaken centraal.
- De beroepstaak is te herleiden vanuit de belangrijkste kerntaken die de professionele beroepsbeoefenaar uitvoert.
- Het beroepsprofiel van de brancheorganisatie en van het kwalificatiedossier zijn hierin leidend.

Gedachtegoed

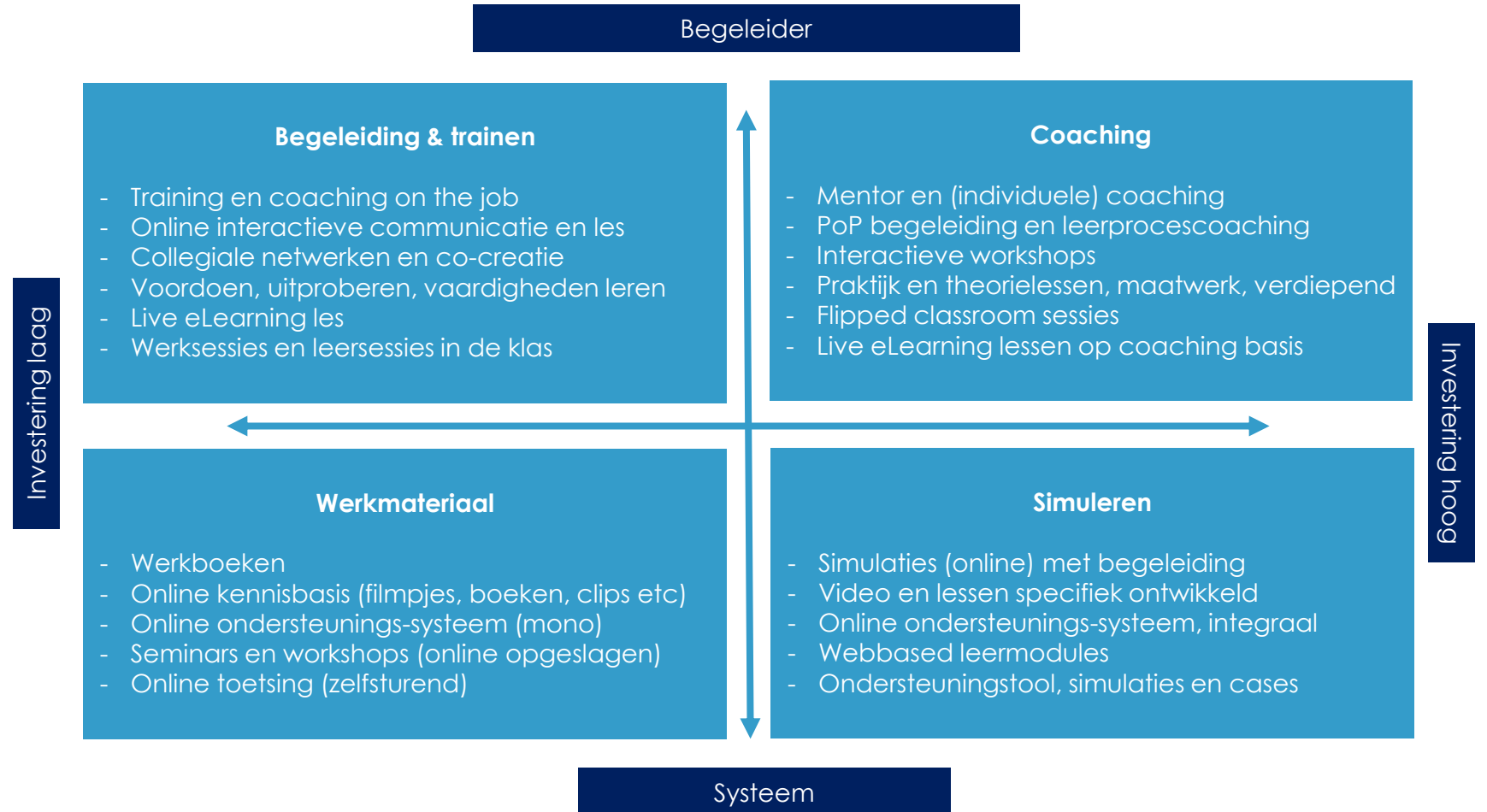
- Beroepstaken en -handelingen bestaan uit indicatoren die samen bepalen of de taken of handelingen volledig en succesvol worden uitgevoerd.
- Het startbekwaam uitvoeren van beroepstaken en -handelingen wordt beschreven via leerresultaten.
- Naar aanleiding van de leerresultaten, wordt de 'mode of delivery' bepaald; wat, hoe, waar en door wie wordt de te bestuderen stof aangeboden?
- Op basis van deze keuzes kan het onderwijs worden ingericht.
- En dat kan dus on- of offline met een diversiteit aan didactische aanpakken waarbinnen de student zelf zijn eigen keuzes kan maken.

03

Vormen en toepassing
Blended Learning

Matrix

Afhankelijk van de te realiseren leeruitkomst, maar ook afhankelijk van de context, de leerstijl van de student, het cognitieve niveau van de student, beschikbare inzet, budget en systemen, zijn didactische keuzes te maken binnen het blended learning concept. In deze matrix wordt de mate van inzet van begeleiding versus systeem weggezet tegen een lage of hoge investering (onafhankelijk van welke device wordt ingezet).

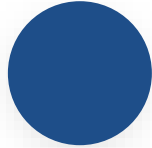
03

Vormen en toepassing Blended Learning

Vormen blended learning (samenvatting)

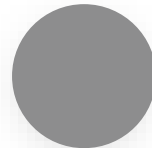
Dit is een samenvatting van verschillende vormen van blended learning. Deze vormen zijn verder uitgewerkt in de bijlage van deze presentatie (één slide per werkvorm)

Stadia Rotatie

- De studenten volgen een vak, waarbij het leslokaal is ingedeeld in verschillende 'stations'.
- Ieder station kent een eigen vorm van fysiek leren en online leren.
- Iedere student volgt het rooster en heeft aan het einde van de les aan alle stations deelgenomen.

Lab rotatie

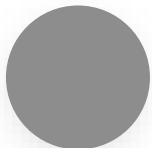
- De studenten volgen een vak, waarbij verschillende locaties zijn ingericht om het onderwerp vanuit verschillende perspectieven te belichten.
- De studenten kiezen zelf, op basis van eigen leerdoelen en -behoeften, voor de locatie(s) waar zij een of meerdere lessen willen volgen.

Individuele rotatie

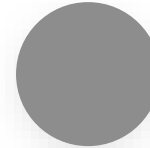
- Een vak wordt aangeboden en er wordt gebruik gemaakt van verschillende stijlen van lesgeven
- De student kiest zelf waarbij hij of zij aansluit t.b.v. het eigen leerproces.
- De student kiest o.b.v. eigen voorkeur en behoeften.

Self blend

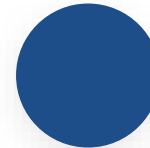
- Studenten kiezen voor het online volgen van een vak.
- De online cursus vormt een aanvulling op regulier onderwijs.
- De studenten kiezen daarbij ook voor de locatie (op school/thuis). De docent is online beschikbaar voor vragen.

Flex

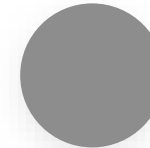
- Een programma binnen het flex-model: te bestuderen stof wordt aangeboden via het internet.
- Studenten werken met een op maat gemaakt plan, fluide roosters en verschillende lesstijlen.
- De docent handelt hier als coach

Verrijkt virtueel

- De studenten krijgen ieder vak aangeboden, verdeeld over online en offline lesstijlen.
- Online krijgen zij alle informatie, instructies en te bestuderen stof aangeboden, waarna zij op school verder geholpen worden met hun online studie d.m.v. offline begeleiding.

Flipped classroom

- De student maakt op eigen initiatief gebruik van de beschikbare leermiddelen.
- De student is verantwoordelijk voor de indeling van de eigen tijd.
- De student krijgt een autonome rol en maakt gebruik van de richtlijnen, aangereikt door de docent.

03

Vormen en toepassing Blended Learning

Lesvormen in het klaslokaal: modellen

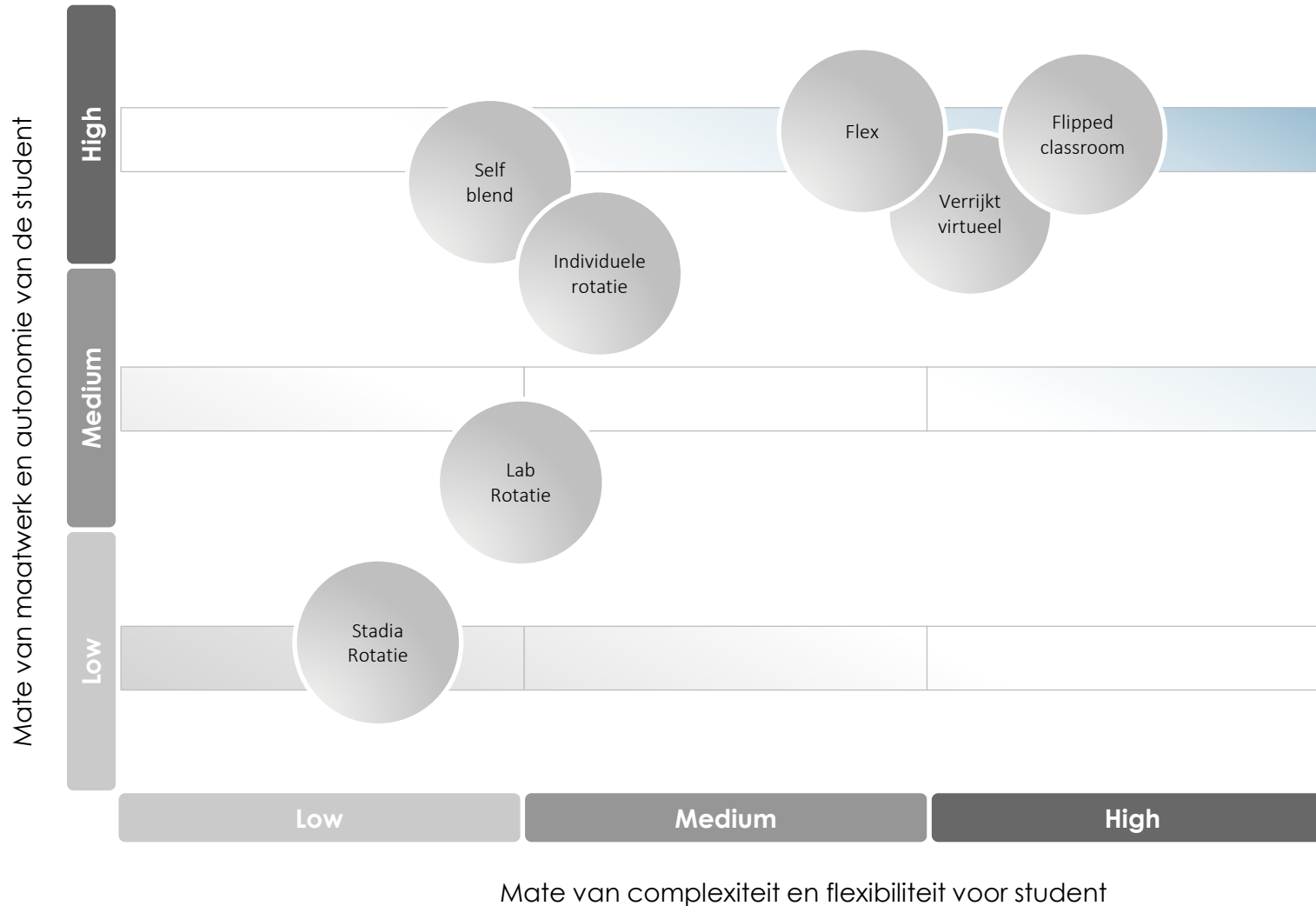
Bij klassikale lessen kunnen verschillende modellen van blended learning worden toegepast. Onderstaand schema toont welke elementen passen bij elk verschillend model. De modellen zijn verder uitgewerkt in de bijlage.

	Stadia rotatie	Lab rotatie	Individuele rotatie	Self-blend	Flex	Verrijkt virtueel	Flipped classroom
Inhoudelijke keuzevrijheid	✓	✓	✓	✓	✓		
Passend bij achtergrond	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Eigen tijd, plaats en tempo		✓	✓		✓		✓
Eigen niveau		✓	✓		✓		✓
Eigen invulling			✓		✓		✓
Vast rooster		✓	✓	✓			✓
Samenwerken met medestudenten	✓		✓	✓		✓	✓
Praktijkleren	✓	✓	✓				✓
Online elementen	✓	✓	✓	✓	✓		✓

03

Vormen en toepassing
Blended Learning

Vormen van blended learning fysiek

Bij klassikale lessen kunnen verschillende modellen van blended learning worden toegepast. Zowel online als offline.

De verschillende vormen hebben een verschillende mate van complexiteit en flexibiliteit. Bij een aantal varianten is dit hoog, terwijl andere minder complex zijn te realiseren. Ook de mate van maatwerk en autonomie mogelijkheden van de student verschilt.

Het is niet zo dat een vorm met hoge flexibiliteit en mate van autonomie ook altijd de 'best fit' is. Dit is afhankelijk van de leeruitkomst, niveau van de student, leeromgeving, kwaliteiten en competenties van de docent en financiële mogelijkheden.

In de bijlage worden de varianten verder uitgewerkt.

03 Blended Learning voor de verschillende niveaus

Er zijn veel verschillende vormen waarin blended learning kan worden aangeboden. Deze vormen zijn niet voor ieder niveau even geschikt. Op basis van de mate van zelfstandigheid en complexiteit die wordt verwacht bij de studenten, is het volgende denkbaar per niveau:

Vormen en toepassing Blended Learning

VMBO

In het vmbo zou blended learning een passend onderwijsconcept zijn op verschillende manieren. Enerzijds kan voor blended learning in de klas worden gekozen, mits hier voldoende begeleiding van de docent wordt toegepast. De coachende rol is hierbij van groot belang. Er kan bijvoorbeeld worden gekozen voor 'stadia rotatie' of 'verrijkt virtueel onderwijs'. Anderzijds kunnen verschillende toepassingen van online en hybride onderwijs (Virtual Reality lessen, lessen gegeven door experts uit het werkveld) een mooie aanvulling zijn op fysiek onderwijs.

LLO

Voor leven lang ontwikkelen is blended learning een prettig onderwijsconcept om te hanteren. Door zowel online als offline onderwijs aan te bieden en modellen als 'individuele rotatie', 'flex' en 'flipped classroom' toe te passen, kan de student zelfstandig aan de slag met het eigen maken van de lesstof, de nodige praktijkervaring op doen op de eigen werkplek en middels BPV en kan de student op basis van eigen leerbehoeften lessen volgen.

MBO

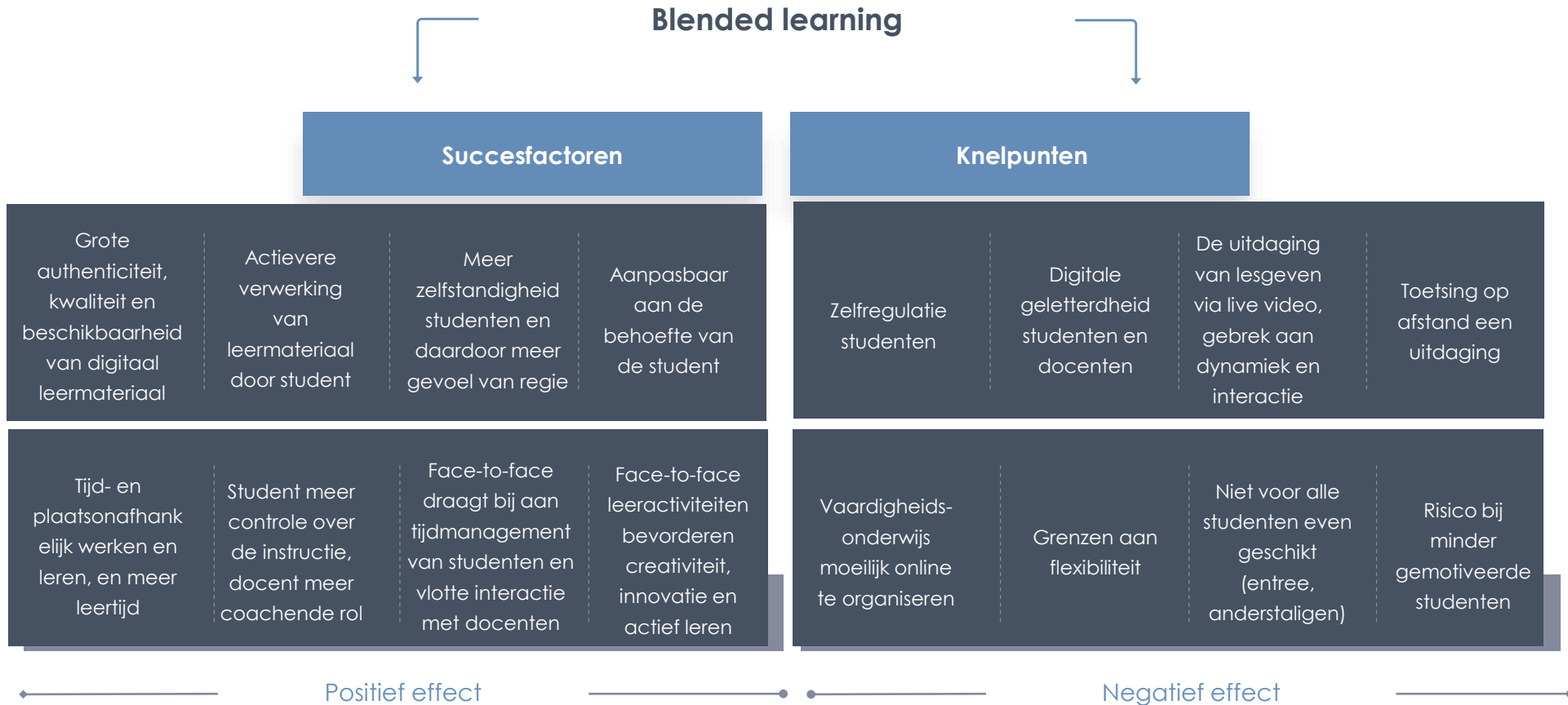
In het mbo is blended learning goed in te zetten. Door zowel online als offline onderwijs aan te bieden, kan de student zelfstandig aan de slag met het verkennen van de lesstof en op basis van eigen leerbehoeften begeleiding vragen. De hele range van vormen van blended learning kan ingezet worden, maar moet passen bij het niveau en type student binnen de opleidingen (en de inhoud / het vak). De coachende rol is hierbij van groot belang. De vorm 'stadia rotatie' of 'verrijkt virtueel onderwijs' en 'individuele rotatie' zijn goed toepasbaar

03

Vormen en toepassing Blended Learning

Succesfactoren en knelpunten

Wat zijn succesfactoren en wat zijn knelpunten bij het uitvoeren van blended learning.

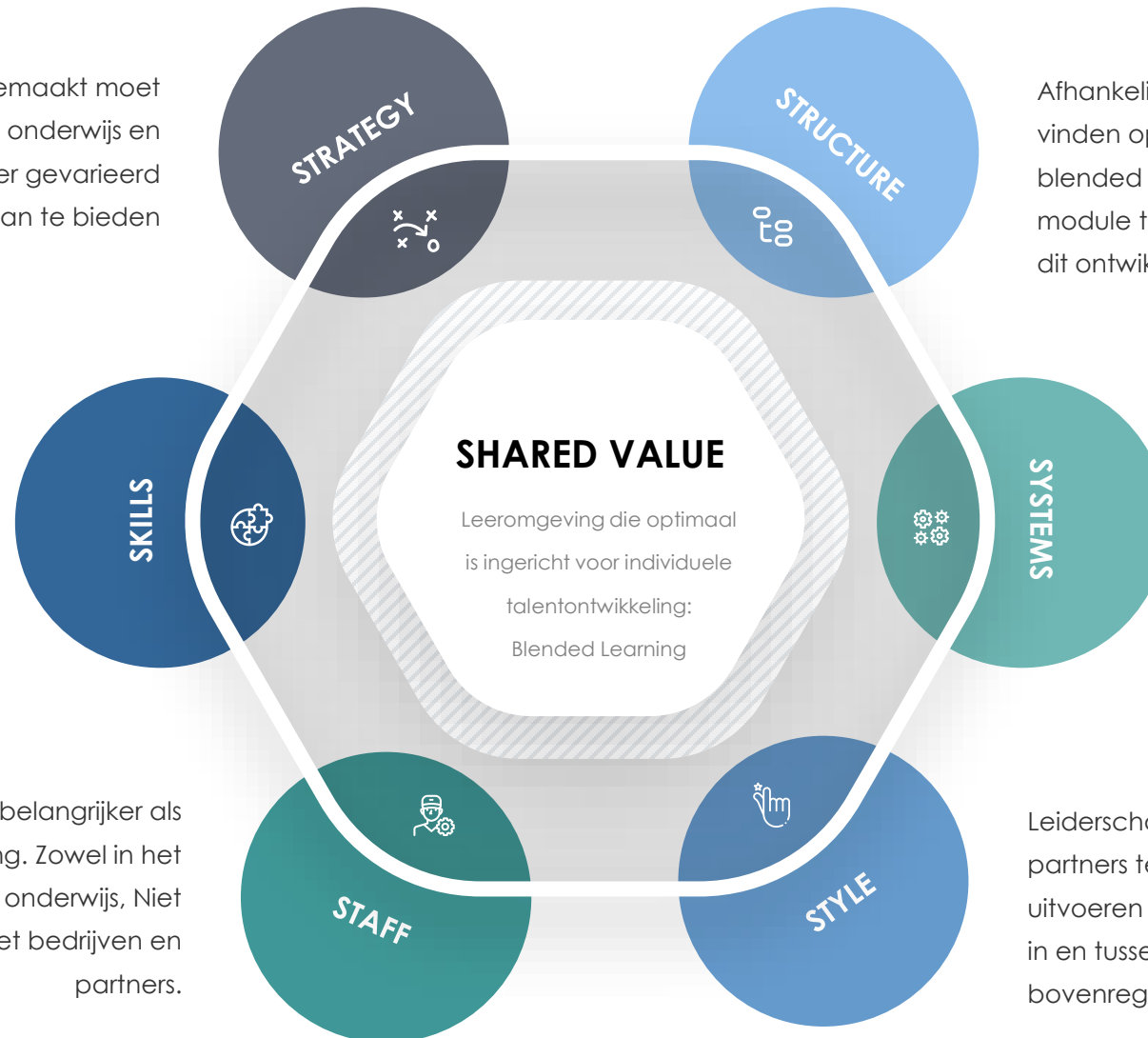
04 Blended Learning & 7S model

Gevolgen voor onderwijs

Blended learning is een keuze die gemaakt moet worden op basis van de visie op onderwijs en leren. Het is een middel om meer gevarieerd onderwijs in maatwerk aan te bieden

Blended learning vraagt meer skills van docenten: complexere didactische vaardigheden, digitalisering, maatwerk en differentiëren. Scholing zal nodig zijn (niet alleen docent maar ook ander personeel en studenten zelf)

Samenwerking tussen afdelingen wordt belangrijker als er gekozen wordt voor blended learning. Zowel in het voorbereiden als in het uitvoeren van onderwijs, Niet alleen binnen de instelling maar ook met bedrijven en partners.

Afhankelijk van de mate waarin uniformisering plaats zal vinden op opleidingsniveau, dient een uitwerking van blended learning gemaakt te worden (van opleiding tot module tot lessenreeks) en teams opgesteld worden die dit ontwikkelen en beheren

Blended learning vraagt meer van de huidige systemen: onderwijs moet online voorbereid en uitgevoerd kunnen worden, gevolgt en geregistreerd. Zowel als digitale bibliotheek en in real time.

Leiderschap dat er op gericht is om docententeams en partners te ondersteunen bij het voorbereiden en uitvoeren van blended onderwijs. Sturing en begeleiding in en tussen teams, op locatie, in de regio en bovenregionaal

05

Scenario's en
advies

Scenario's en advies

Instelling

- Besluit nemen dat het concept blended learning in alle opleidingen wordt verankerd
- Ontwikkelen van trainingen voor docententeams op blended learning

Regio

- Vormgeven van regionale samenwerkingen met partners om het blended onderwijs vorm te geven

Locatie

- Facilitering en ondersteuning van het (vormgeven en uitvoeren van) blended onderwijs

Domein

- Vormgeven van de blended learning aanpak op opleidingsniveau (iit Hotspot afspraken)
- Ontwikkelen passend lesmateriaal op opleidingsniveau (met partners)
- Regie en aansturing op blended learning

Bijlagen

Glossary

Glossary

fysiek onderwijs	fysiek onderwijs is een traditionele manier van lesgeven, waarbij een leraar of docent een groep leerlingen uitleg en instructie geeft (vaak op school).
Online onderwijs	Online onderwijs is onderwijs waarbij de leermaterialen, tools en begeleiding volledig via het internet beschikbaar zijn.
Hybride onderwijs	Hybride onderwijs combineert het schoolse leren en het leren in de beroepspraktijk.
Blended learning	Blended learning is een onderwijskundig concept waarbij in de didactische uitwerking een mix van online en offline onderwijs wordt gecombineerd waarbij on- en offline elkaar complementeren en het leren versterken. Voor vmbo, mbo en LLO
Formeel leren	Systematisch en gestructureerd leren binnen een omgeving die ontworpen is om te leren, met als doel het behalen van erkende diploma's of certificaten.
Informeel leren	Leren door het te ervaren. Deze vorm van leren kan plaatsvinden in een georganiseerde leersetting, maar ook daarbuiten.
Kwalificatie	Dit een een beroepsroute specifiek gericht op doorstroming vanuit de sectoren techniek of landbouw in het vmbo naar een aanverwant opleidingsdomein in het beroepsonderwijs.
Kwalificatieplicht	Leerlingen van 5 tot 16 jaar zijn leerplichtig. Jongeren tussen de 16 en 18 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald zijn kwalificatieplichtig. De kwalificatieplicht geldt niet voor jongeren die onderwijs gevolgd hebben in de uitstroomprofielen arbeidsmarktgericht of dagbesteding op het voortgezet speciaal onderwijs.
Leeromgeving	De leeromgeving is het totaal van fysieke en digitale middelen, personen, strategieën en voorzieningen die bijdragen aan het leerproces.
Leven Lang Ontwikkelen	Het is scholing die volwassenen volgen om een positie op de arbeidsmarkt te verwerven dan wel om hun bestaande of toekomstige positie te versterken. Het kan gaan om volwassenen met of zonder vooropleiding: starters, herstarters, doorstarters en inburgeraars die zich (op-, om- of bij-) scholen.
Non-formeel leren	Georganiseerd leren, doelgericht maar misschien minder gestructureerd en systematisch in vergelijking met formeel leren. Non-formeel leren is niet gericht op het behalen van een erkend diploma of certificaat. De omgeving is niet per se ontworpen als leeromgeving. Denk bijvoorbeeld aan cursussen in een bibliotheek of wijkcentrum, of aan werkpleklernen.

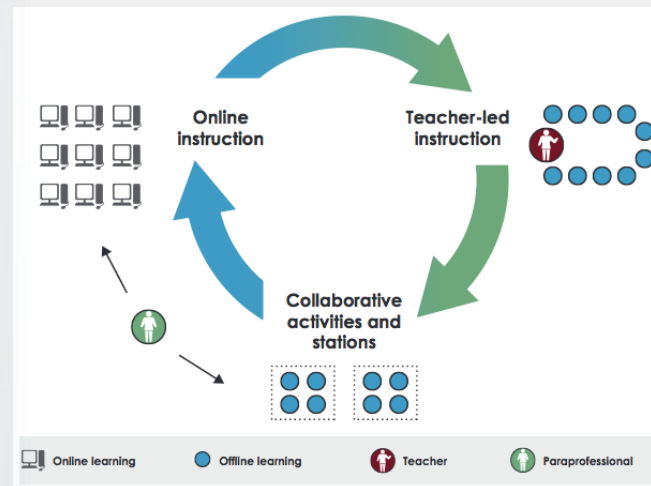
03 Lesvormen in het klaslokaal: modellen

Vormen en toepassing Blended Learning

Stadia rotatie

Definitie

In dit model volgen de studenten een vak, waarbij het leslokaal is ingedeeld in verschillende 'stations'. Ieder station kent een eigen vorm van fysiek leren (waarbij tenminste één vorm online plaatsvindt). Iedere student volgt het rooster en heeft aan het einde van de les aan alle stations deelgenomen.

Voorbeeld

- Het klaslokaal kan worden ingedeeld in drie stations.
- Bij het eerste station wordt een klassikale instructie gegeven door de docent. De groep die hieraan deelneemt bestaat uit maximaal tien studenten, wat het mogelijk maakt voor de docent om wat meer aandacht te besteden aan individuele behoeften.
- Bij het tweede station gaan de studenten aan de slag met het groepsproject. Er zitten maximaal twee groepen tegelijkertijd bij dit station.
- Bij het derde station is het mogelijk om online instructies te bekijken in de vorm van korte kennisclips.
- De studenten kunnen waar nodig wisselen tussen station 2 en 3, zodat zij in de uitvoering van hun groepsprojecten niet vast zullen lopen.

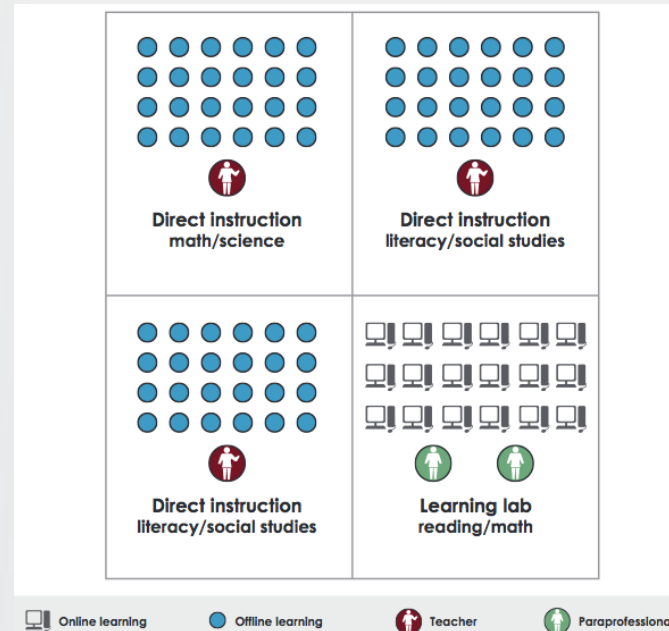
03 Lesvormen in het klaslokaal: modellen

Vormen en toepassing Blended Learning

Lab rotatie

Definitie

In dit model volgen de studenten een vak, waarbij verschillende locaties zijn ingericht om het onderwerp vanuit verschillende perspectieven te belichten. De studenten kiezen zelf, op basis van eigen leerdoelen en – behoeften, voor de locatie(s) waar zij een of meerdere lessen willen volgen.

Voorbeeld

- Aan studenten wordt een opdracht gepresenteerd voorafgaande aan de les.
- Er worden vier klaslokalen ingericht op basis van deze opdracht. Deze locaties geven ieder een eigen perspectief op de opdracht en instrueert de studenten op basis van dit perspectief.
 - In lokaal 1 vindt een online learning lab plaats, waarbij e-colleges kunnen worden gevolgd.
 - In lokaal 2 vindt een klassikale instructie plaats, waarin de theorie achter de opdracht centraal staat.
 - In lokaal 3 vindt een klassikale instructie plaats, waarbij de praktische kant van de opdracht belicht wordt.
 - In lokaal 4 wordt een lezing gegeven over het onderwerp door een expert uit het werkveld.

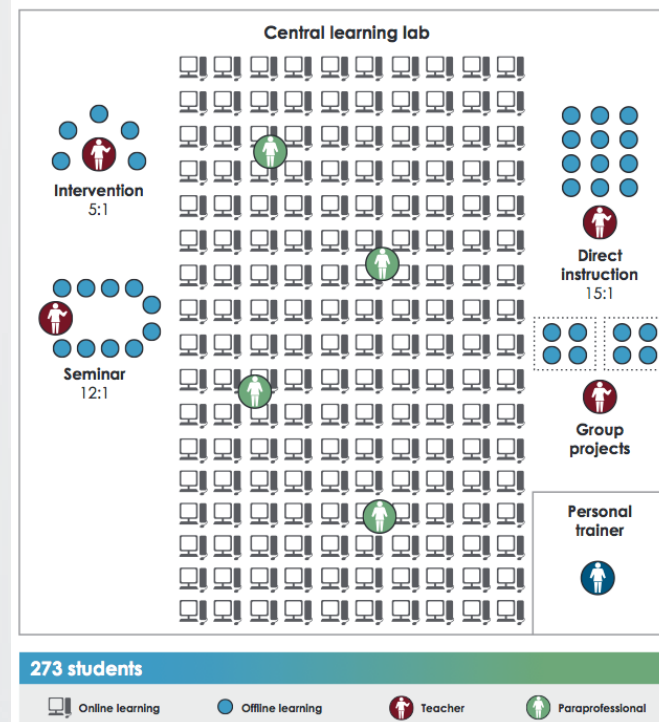
03 Lesvormen in het klaslokaal: modellen

Vormen en toepassing Blended Learning

Individuele rotatie

Definitie

Bij individuele rotatie wordt een vak aangeboden, wordt er gebruik gemaakt van verschillende stijlen van lesgeven en kiest de student zelf waarbij hij of zij aansluit t.b.v. het eigen leerproces. De student is niet verplicht om de verschillende lessen bij te wonen, maar kiest o.b.v. eigen voorkeur en behoeften.

Voorbeeld

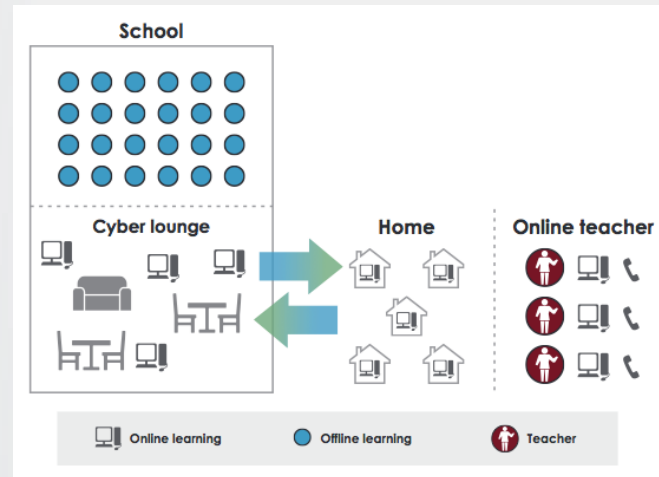
- Een studiehhal wordt ingericht met een centrale (zelf)studieplaats, waarnaast in kleine formaties lessen worden gegeven.
- De centrale studieplaats beschikt over de mogelijkheid om online te studeren.
- Om de zelfstandige studie te ondersteunen, is een docent aanwezig die op oproepbasis voor de studenten beschikbaar is.
- Naast de centrale studieplaats wordt een x-aantal groepslessen georganiseerd, waarbij maximaal 10 studenten aan kunnen sluiten.
- De aangeboden groepslessen:
 - Discussiegroep
 - Lezing
 - Directe instructie
 - Begeleide groepsproject(en)

Lesvormen in het klaslokaal: modellen

Self-blend

Definitie

Het self-blend model beschrijft een scenario, waarin studenten kiezen voor het online volgen van een geheel vak. Deze online cursus vormt een **aanvulling** op regulier onderwijs. De studenten kiezen daarbij ook voor de locatie (op school of thuis). De docent is online beschikbaar voor vragen.

Voorbeeld

- De student heeft moeite met een bepaald vak en kiest ervoor om een cursus over het hoofdonderwerp volledig online te volgen, als aanvulling op en bijscholing naast het reguliere onderwijs.
- De docent heeft kennisclips, een e-college en een aantal online quizzes geüpload.
- Naast de online materialen, is ook een forum ingericht door de docent, waarbij studenten het onderwerp met elkaar kunnen bespreken en bediscussiëren.
- De docent is elke dag twee uur online om vragen te kunnen beantwoorden van de student via een live chat, een video-call en/of in het forum.

03 Lesvormen in het klaslokaal: modellen

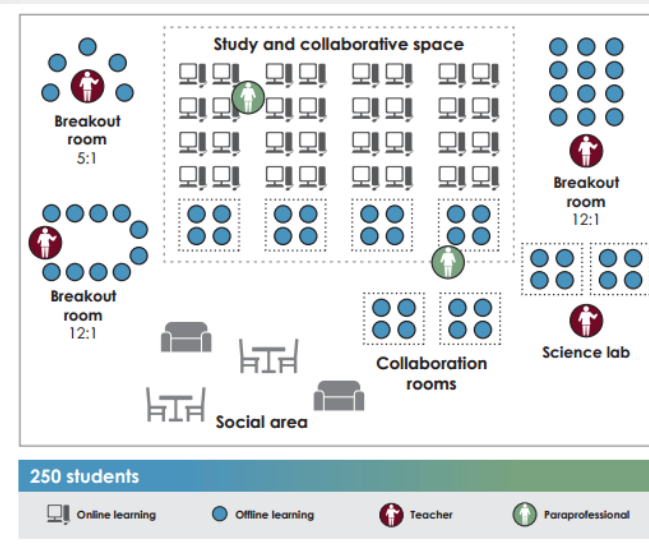
Vormen en toepassing Blended Learning

Flex

Definitie

In een programma binnen het flex-model wordt de te bestuderen stof aangeboden via het internet. Studenten werken met een op maat gemaakt plan, fluide roosters en verschillende lesstijlen.

De docent handelt hier als coach en motiveert en ondersteunt de studenten waar nodig, middels instructies, aansturing bij groepsprojecten en individuele hulp.

Voorbeeld

- De student heeft op basis van de te realiseren leerdoelen samen met een docent-coach een eigen rooster opgesteld.
- De leslocatie is ingedeeld in verschillende stations met ieder eigen lesstijlen en docenten en/of experts om deze lessen te begeleiden.
- De student neemt deel aan de lessen die zijn opgenomen in het zelf-opgestelde rooster t.b.v. de eigen leerdoelen.
- De docenten en experts zijn aanwezig om lessen te geven, lesstof te bespreken, groepsprojecten te begeleiden en de studenten individueel te coachen.

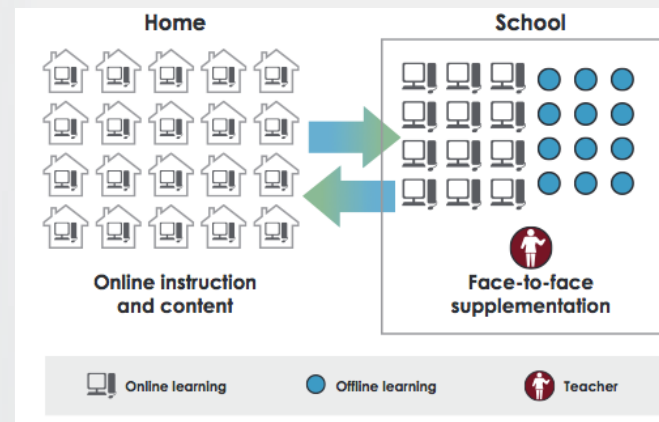
Lesvormen in het klaslokaal: modellen

Verrijkt Virtueel

Definitie

De studenten krijgen ieder vak aangeboden, verdeeld over online en offline lestijlen.

Online krijgen zij alle informatie, instructies en te bestuderen stof aangeboden, waarna zij op school verder geholpen worden met hun online studie d.m.v. offline begeleiding.

Voorbeeld

- De student volgt een les online. De informatie rondom het onderwerp wordt door de docent in een e-college gepresenteerd aan de studenten, waarna hieraan een (online) opdracht verbonden wordt.
- Om deze opdracht uit te voeren, komen de studenten naar school om met elkaar te kunnen overleggen.
- Het klaslokaal is ingericht met voldoende computers, zodat de studenten zelfstandig en samen kunnen werken aan de online opdracht.
- De docent is aanwezig ter ondersteuning; hij geeft waar nodig extra instructie en beantwoordt vragen.

03 Lesvormen in het klaslokaal: modellen

Vormen en toepassing Blended Learning

Flipped classroom

Definitie

In een flipped classroom ligt de verantwoordelijkheid voor het leerproces bij de student.

- De student maakt op eigen initiatief gebruik van de beschikbare leermiddelen.
- De student is verantwoordelijk voor de indeling van de eigen tijd.
- De student krijgt een autonome rol en maakt gebruik van de richtlijnen, aangereikt door de docent.
- In de lessen leren de studenten de lesstof te delen, vergelijken, beargumenteren, bediscussiëren, onder leiding van/in samenwerking met de docent.

Onderwijselementen

- Een introductie van het onderwerp.
- De voorwaarden vereist voor het gebruik van bronnen.
- Duidelijke, haalbare doelstellingen.
- Informatie over (nieuwe) onderwerpen aanbieden, welke de student zelfstandig kan bestuderen.
- Vragen aandragen welke beantwoord moeten worden door de student.
- Het verwerven van kennis en vaardigheden begeleiden, middels samenwerkend leren.
- Het aanbieden van assessments en (zelf-) evaluaties.
- Aanmoediging/facilitering van relevante vraagstellingen, kritisch denken en creativiteit.
- Het gebruik van creatieve onderwijsmaterialen.

Voorbeeld

- De studenten bestuderen de online beschikbaar gestelde studentenhandleiding.
- Ze maken op basis van deze handleiding een eigen studierooster, waarin ze opdrachten en online en offline lessen plannen. Deze planning bespreken ze met hun docent-coach.
- Voorafgaande aan de les, levert de student de voorbereidende opdracht aan bij de docent.
- Op basis van de aangeleverde stukken, bekijkt de docent wat de studenten nodig hebben op het gebied van informatie en instructie om de opdracht(en) verder uit te werken.
- De docent moedigt de studenten aan om een eigen (creatieve) invulling te geven aan de uitvoering van de opdrachten.

03

Vormen en toepassing Blended Learning

Toepassingen Blended Learning

Blended learning is op verschillende manieren toepasbaar in de praktijk. Hieronder volgen een aantal didactische werkvormen, passend bij het concept blended learning. Afhankelijk van de leeruitkomst, de leeromgeving en het niveau van de student, wordt een passende didactische vorm gekozen. Facilitering van deze aanpak is een voorwaarde.

Online informatie

- Studenten ontvangen contextuele kennis binnen online leeromgeving en online programma's
- Aangeboden op aantrekkelijke manier door combinatie van lezen, luisteren en kijken.
- Casestudy's en inzicht verhogende vragen
- Kennisniveau kan worden getoetst
- Filmpjes, opgenomen lessen, voorbeelden, vaardigheidsdemo's, kennisquiz, simulatie etc. Dit is vooraf opgenomen en klaar gezet

Virtual classroom

- Het virtuele klaslokaal wordt gebruikt om vragen te stellen, antwoorden te krijgen, te leren, verbreden en verdiepen
- Allemaal onder begeleiding van een (hybride) docent
- Peer to peer-forum voor leren en samen ontwikkelen tussen de studenten
- Online chat en leren, online les of seminar (real life) interactief, workshop, digitale didactische werkvormen etc

Online coaching & Coaching on the job

- Elke student heeft een eigen coach
- Beschikbaar op afspraak of op aanvraag voor de student
- Begeleiden leerproces van de student van een afstand.
- Tijdens coaching on the job, begeleidt de coach de student bij de uitvoering van de verworven kennis in zijn dagelijkse werk
- Coaching op school tijdens mentor-uren, LOB of persoonlijke begeleiding in de klas of in gesprek

Flipped classroom

- Het 'flipped classroom'-principe: een instructie strategie die zorgt voor een leeromgeving door inhoud en kennis online aan te bieden (online lezingen, online samenwerken discussies of onderzoek) en diep-leren te realiseren in de klas onder begeleiding van een mentor.
- Verschuift opzettelijk instructie naar een lerende-gecentreerd model in welke de tijd in de klas ingezet wordt voor dieper en zinvol leren o.b.v. de eigen leervragen van de lerende
- De klassikale sessies zijn een combinatie van coaching, diepte-theorie lessen, vragenuurtje, begeleiding etc. Dit op basis van de vragen van de student en inzichten van de docent

Practical learning center

- Specifieke vaardigheden die niet kunnen worden getraind op de eigen werkplek kunnen worden geoefend op school of bij specifieke partijen
- Vergezeld door begeleiding van praktische experts werkt de student aan zijn of haar praktische vaardigheden.

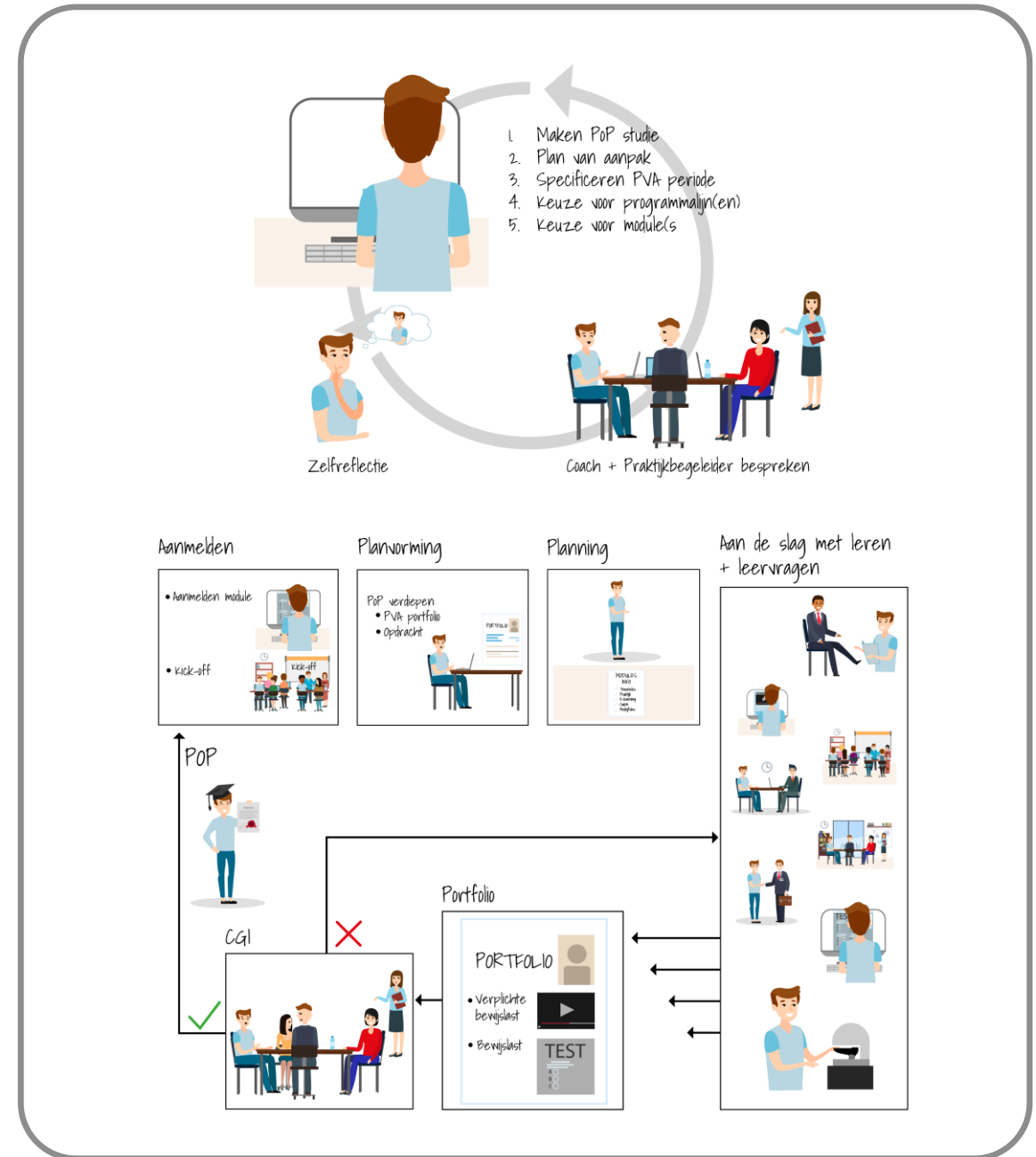
Didactische aanpak: een voorbeeld

Blended learning kan er in de praktijk op verschillende manieren uitzien. In dit voorbeeld is gekozen voor het onderwijsconcept blended learning, met als didactische aanpak het flipped classroom principe.

In het voorbeeld zien we de student werken aan zijn persoonlijke ontwikkelplan (PoP), met daarin een plan van aanpak (voor scholing en stage), verantwoording van keuzes en een opzet voor het portfolio. Dit persoonlijke ontwikkelplan wordt besproken met de leercoach en de praktijkbegeleider van de student.

De student meldt zich aan voor een programmaliijn, module of vak, waarna het PoP wordt aangevuld. De student werkt volgens zijn eigen planning (met eventuele hulp van de leercoach). De student gaat aan de slag met de eigen leervragen en het verzamelen van bewijslast. Deze bewijslast kan worden verzameld door het volgen van de lessen en het maken van de aangeboden opdrachten, maar kan ook worden verschaft in de praktijk (d.m.v. filmpjes, reflecties, evaluatieverslagen, rapportages, etc.). De docent heeft hierbij een coachende rol, waarbij gestuurd wordt op zelfregie bij de student. In plaats van werken met schriftelijke examens, werken studenten aan hun portfolio en reflecteren zij op eigen persoonsvorming binnen de module. De nodige kennis en vaardigheden kunnen zij leren in de praktijk, in lessen en online.

Op basis van het portfolio wordt bepaald of de student een criteriumgericht interview (CGI) mag afleggen en de programmaliijn, de module of het vak kan afronden.

Digitale vaardigheden docent

De eindkwalificaties van de leerlijn Leren en lesgeven met ict voor de lerarenopleidingen van de HAN zijn ontwikkeld vanuit het iXperium/Centre of Expertise Leren met ict. Deze eindkwalificaties geven een goed overzicht van de digitale vaardigheden die een docent moet bezitten om op een goede manier blended learning te kunnen inzetten.

Instrumentele vaardigheden

De docent beschikt over de digitale basisvaardigheden om ict in het onderwijs effectief in te zetten in lessituaties én in de onderwijsorganisatie en om zich nieuwe ict toepassingen snel eigen te maken.

Informatievaardigheden

De docent is in staat online effectief informatie te zoeken en te vinden, de betrouwbaarheid van deze informatie te beoordelen, diverse online informatiebronnen te benutten, informatie van diverse bronnen met elkaar te vergelijken en de gevonden informatie te synthetiseren.

Mediavaardigheden

De docent is zich bewust van de medialisering van de samenleving, hij begrijpt hoe media gemaakt worden en ziet hoe media de werkelijkheid kleuren. Hij is zich bewust van de mogelijkheden en risico's van internet en sociale media en gaat hier actief en kritisch mee om voor zijn eigen professionele ontwikkeling.

Opleiden tot ict-geletterde leerlingen

De docent maakt leerlingen bewust van de mogelijkheden en risico's van internet en sociale media en begeleidt ze in het opdoen van kennis en vaardigheden om op een weloverwogen manier gebruik te maken van internet en sociale media.

Pedagogisch didactisch gebruik van ict

De docent maakt in onderwijssituaties weloverwogen gebruik van ict gekoppeld aan pedagogische en didactische doelen, de inhoud en de eigen visie. Hij doet hierbij recht aan verschillen tussen leerlingen en maakt zijn keuzes inzichtelijk.

Ontwerpen van ict-rijke leerarrangementen

De docent kan leerarrangementen met ict ontwerpen.

Evalueren in ict-rijke leerprocessen

De leraar reflecteert op en onderzoekt het lesgeven met ict en kan leerprocessen en – opbrengsten evalueren met behulp van ict.

Competenties om te leren en innoveren met ict

De leraar leert en werkt samen met collega's in het gebruik van ict en participeert in online sociale netwerken.

Studenten

Blended onderwijs vraagt van studenten dat ze onbelemmerd deel kunnen nemen aan online activiteiten en dat ze beschikken over algemene technische kennis en vaardigheden. Daarnaast moeten ze ook nog de beschikking hebben over een geschikte laptop of pc en een goede internetverbinding.

Bronnen

- *Betere resultaten met klassikaal onderwijs* | NCOI Opleidingen en Trainingen. (2020). NCOI. <https://www.ncoi.nl/blog/betere-resultaten-met-klassikaal-onderwijs.html?open=nieuwsbrief>
- Capone, Roberto & De Caterina, Patrizia & Mazza, Giustina. (2017). Blended Learning, Flipped Classroom and Virtual Environment: Challenges and Opportunities for the 21st Century Students. 10.21125/edulearn.2017.0985.
- Dankbaar, M. (2012). Effectiviteit en implementatie van nieuwe technologie. *Online leren: werkt dat?* O&O, 3, 42–47. <https://docplayer.nl/74152-Online-leren-werkt-dat.html>
- *Digitaal onderwijs* | Actioma. (2015, 30 januari). Actioma. <http://actioma.eu/2015/01/digitaal-onderwijs>
- Driscoll, Margaret. (2002). Blended learning: Let's get beyond the hype. *E-learning*, 3.
- Erasmus Universiteit Rotterdam. (2003). *Blended Learning: Trends in ICT en Onderwijs*. <https://www.eur.nl/sites/corporate/files/blendedlearning.pdf>
- Graham, Charles & Dziuban, Chuck. (2007). Blended Learning Environments. *Handbook of Research on Educational Communications and Technology: A Project of the Association for Educational Communications and Technology*, 2.
- *Hybride Leeromgevingen in het Beroepsonderwijs - Explanimation*. (2013, 18 juli). [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=81pZli0CmRY&feature=youtu.be>
- iXperium/Centre of Expertise Leren met ict. (2020, juni). *Ervaringen van mbo-docenten met het afstandsonderwijs door COVID-19*. <https://www.ixperium.nl/wp-content/uploads/2020/07/Ervaringen-mbo-docenten-met-afstandsonderwijs-door-COVID-19-def.pdf>
- iXperium/Centre of Expertise Leren met ict, HAN. (2020). *Eindkwalificaties Leren en lesgeven met ict*. <https://www.ixperium.nl/wp-content/uploads/2020/07/Ervaringen-mbo-docenten-met-afstandsonderwijs-door-COVID-19-def.pdf>
- Last, B (2020), specialist Blended Learning & Information Skills bij de Universiteitsbibliotheek van Universiteit Maastricht
- Leraar24. (2020a, april 3). *Virtual reality in het onderwijs: dit kun je ermee*. [https://www.leraar24.nl/283428/virtual-reality-in-het-onderwijs-dit-kun-je-ermee/#:%7E:text=Virtual%20reality%20\(VR\)%20maakt%20het,de%20deur%20niet%20uit%20hoeven.&text=De%20VR%20Dbril%20registreert%20ook,de%20beelden%20naar%20behoefte%20aan](https://www.leraar24.nl/283428/virtual-reality-in-het-onderwijs-dit-kun-je-ermee/#:%7E:text=Virtual%20reality%20(VR)%20maakt%20het,de%20deur%20niet%20uit%20hoeven.&text=De%20VR%20Dbril%20registreert%20ook,de%20beelden%20naar%20behoefte%20aan)
- Leraar24. (2020b, juli 21). *Hybride leeromgeving beroepsonderwijs: maatwerk*. <https://www.leraar24.nl/69948/hybride-leeromgeving-beroepsonderwijs-maatwerk/#:%7E:text=Een%20hybride%20leeromgeving%20combineert%20het,het%20leren%20in%20de%20beroepspraktijk.&text=Een%20hybride%20leeromgeving%20combineert%20de,tot%20een%20nieuwe%20C%20productieve%20leeromgeving>
- NRO. (2020). *Onderwijs op school en thuis: wat zijn effectieve combinaties?* <https://www.nro.nl/sites/nro/files/migrate/Blended-Learning.pdf>
- *Ontwikkeling hybride leeromgeving*. (2019, 23 mei). docent van morgen. <http://www.docentvanmorgen.nl/hybride-leeromgeving/>
- Reinmann-Rothmeier, G. (2003). *Didaktische Innovation durch Blended Learning*. Hans Huber.
- Ros, Anje & Timmermans, Ria & van der Hoeven, José & Vermeulen, Marjan. (2009). *Leren en laten leren. Ontwerpen van leeractiviteiten voor leerlingen en docenten*. Meso Focus, 75.
- Rossett, A., Douglis, F., & Frazee, R.V. (2003). *Strategies for Building Blended Learning*
- Stichting Kennisnet. (2020). *Virtual reality in het onderwijs*. Kennisnet. <https://www.kennisnet.nl/artikel/6774/virtual-reality-in-het-onderwijs/>
- TNO. (2013, juni). *Effectiviteit van serious gaming in het onderwijs*. https://www.leraar24.nl/app/uploads/OI_2013_2_Onderzoek_seriousgaming.pdf
- Veugelers, W. (2008). Het nieuwe denken over onderwijs Het eindrapport van de Commissie Parlementair Onderzoek Onderwijsvernieuwingen ter discussie. *Pedagogiek* 2, 28(2), 149–158. https://www.aup.nl/journal-downloads/pedagogiek/wiel_veugelers,_het_nieuwe_denken_over_onderwijs.pdf
- Vyncke, E. (2019). *De rol van augmented reality in het onderwijs*. https://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/002/783/879/RUG01-002783879_2019_0001_AC.pdf